

„Edinost“

Izaja enkrat na dan, razen nedelj in p. znikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kronj

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uvrsta se ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inšerctov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1 tiskarica tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

O obnovljenju finančijelne nagodbe med Hrvatsko in Ogersko.

V Zagrebu, 19. marca 1901.

(Dalje.)

O tem smo prepričani tudi mi. No, vendar mislimo, da v dosego namena, za katerim gre minister Josipović, bi trebalo iti korak dalje — trebalo bi, da Hrvatska postane sama gospodarica svoje davčne moči, svojih finančij in svojega gospodarstva.

Ali pustimo to; dejstvo pa, da človek, kakoršen je bivši minister Josipović, zavzame v takem vprašanju svoje posebno stališče, ki je povsem različno od stališča večine — to dejstvo je za naše politične odnose že po sebi znamenit simptom, mimo katerega ni možno iti kar tako. On hoče to svoje stališče, kakor je izjavil sam, braniti in opravičevati tudi na ustmenih dogovorih obeh odborov. V kolikor se zdi, ni Josipović v kraljevinskem odboru hrvatskem nikogar potegnil za seboj. Kakó da bo njegovo razlaganje delovalo na ogrski kraljevinski odbor in da-li si tudi kdo iz večine usvoji njegovo stališče — o tem ni mogoče ničesar reči za sedaj. Le toliko je mogoče reči, da v sedanjem času ne bo imel političnega rezultata, ali mislimo, da ne ostane brez moralnega rezultata. To pot se finančijalna nagodba obnovi na dosednji podlagi, ali ni težko umeti, da bo to zadnji-krat tako. V narodu, ki ima grenkih skušenj po dosedanjih odnosajih in prilikah, se čim bolj krepi in postaja splošna ona struja, ki gre za popolno finančijalno in gospodarsko neodvisnost. Narod uvideva, da so mu ob sedanjih odnosajih peroti obstrižene; čuti, da so mu roke vezane; čuti, da mu je finančijalna in gospodarska neodvisnost glavni pogoj napredku in nadaljnjemu doseganju političnih in narodnih idejlov.

Mi vemo dobro, kako treba, kjer sta dva kompacienta za sporazumljenje: da privolita oba, jeden in drugi. Vemo torej za odpor Madjarov, ki so odbili tudi skromne zahteve hrvatskega nuncija. Mi vemo — pa naj bo stališče naših tako ali tako in naj bo energija, ki jo razvijemo, še taka — da bi na prvi mah in v prvi čas ne prišli do neodvisnosti. Ali žalostno je, da se to pot ne stori ni korak dalje; žalostno je, da stvari ostanejo

pri starem sistemu; žalostno je, da bodo Madjari imeli vsikdar pretvezo za očitjanje, da smo pasivni; žalostno je, da naš avtonomni proračun ostane v najtesnejem okvirju, kakor se sploh misliti more; žalostno je, da vse naše gospodarsko in finančijalno življenje ostane v rokah Madjarov za daljnjih 10 let.

Vse to je žalostno, ali je vendar tolažljivo, da se v narodu giblje. Narod mora posebno priti do jednega spoznanja — a to je: da Madjari niso vsemu krivi! Madjari so veliki krivci, ker so nepravilni in kratkovidni, ali še večji krivci so tisti hrvatski sinovi, ki v vsem popuščajo in odjenjujejo — ki niso dorasli situaciji!

(Zvršetek pride.)

Slovenska trgovska akademija.

II.

Nasvet, ki ga je dal g. Baumgartner, da bi se pri Mahru v Ljubljani dala napraviti nekaka »paralelka«, ali kak zaseben kot, kjer naj bi se dva predmeta poučevala slovenski, je vreden in potreben, da si ga ogledamo nekoliko od bližje.

Dve vprašanji imamo: kaj, oziroma kakošno trgovsko šolo potrebujemo? in pa: kaj nam ponujajo, oziroma svetujejo kranjski Nemei?

Odgovor na prvo vprašanje je že dan — stvar glede šole — kakošna naj bo? — je rešena. Tako nekako je rekel g. Lenarčič v odgovor onemu svetovalcu! Odgovor na drugo vprašanje pa naj si napravi vsakdo sam po sledečih podatkih!

Ker pri nas, tako rekoč, strokovnih šol nimamo, je pač umevno, da širšim krogom trgovske šole niso znane natančno, torej nekoliko pojasnila ne bo škodovalo.

Trgovske šole se dele v 5 vrst in te so:

1. Visoke trgovske šole (Handelshochschulen).

2. višje trgovske šole (trgovske akademije) Höhere Handelsschulen-Handelsakademien*)

*) Treba je omeniti, da imena trgovska akademija ne morejo več dobiti trgovske srednje šole, kakor jo mislijo ustanoviti v Ljubljani: one šole, ki imajo to ime od popred, je smejo obdržati, ali novim ga ne dovolje več. Glede vrstitev so si pa enake.

govemu »gromoglasniki«, neustrašljivo izpovedujoči, učeči in braneči Kristov nauk. Podobno njemu bodimo »Bogodvižimaja ejevnic« — organon; naša usta naj bodo »strune«, a jezik »brjalec« in tako slavimo žujim našega Odrašenika!

Kažimo tudi z dejanjem ljubezen do Njega s tem, da zvesto izvršujemo njujine odrešilne ukaze.

Kajti sam gospod naš Odrašenik pravi: Kdor ljubi mene, izvršuje moje zapovedi. A da laglje zmoremo vse to, sklonimo se na Njegove prsi. »Na persi vozleg, od njuduže počepri jesi premurostidogmatič.« Tako priklonimo glavo svojo na presveto srce, ki nas je toli ljubilo; tu iščimo tolažbe, ljubavi, znanja in moči; da bomo »blagoglasniki krasne Njegove Cerkve«. Blagovestnimi jeziki kakor »mrežuj u« ulovimo »jazik«, a se tedaj naseli v naša srca ter je napolni se svojim mirom.

A poleg sv. Cerkve imamo še drugo mater — zemeljsko domovino. Ne pozabite tudi nje, četudi nam je težiti za nebeško. Ona je zibel vernih Vaših prednikov, s katerih krvjo je napojena, prelito za sv. vero in dom. Ljubimo jo zato in delajmo za nje proevit in napredek!

Ljubimo tudi naš narod. Saj smo rodni bratje in preporejeni z vodo in

3. nižje trgovske šole s pravico javnosti (tudi dvorazredne trgovske šole imenovane)

4. trgovske nadaljevalne šole in

5. privatni trgovski učni zavodi, ki so večinoma v okvirju dvorazredne in pa nadaljevalnih šol. Ti dve poslednji vrsti niso pod državnim nadzorstvom in njihovim učiteljem ne treba, da imajo izpite. (Tu sem spada Mahrov privatni zavod).

Visoki šoli imamo v Avstriji 2 (ces. kr. eksportna akademija na Dunaju, ki obstoji letos tretje leto in pa trgovska visoka šola Revoltella v Trstu, ki obstoji letos 24. leto.

Višjih trgovskih šol (trgovskih akademij) pa je 21; med njimi je najstarejša ces. kr. trgovska akademija v Trstu, ki obstoji približno že 100 let. Vstanovila jo je bila namreč še cesarica Marija Terezija: navtiško akademijo, kateri so pozneje priklopili še oddelek: trgovska akademija.

Nizih trgovskih šol s pravico javnosti je 14.

Trgovskih nadaljevalnih šol 111, privatnih učnih zavodov pa 46.

Vseh trgovskih učnih zavodov imamo torej v Avstriji 194; od teh so 3 popolnoma državni, 1 na pol, ostali so pa last dežel, trgovskih zbornic, raznih korporacij in zasebnikov; nekateri od teh zavodov imajo izdatno državno podporo.

Glede vstopa je opomniti, da se za visoke trgovske šole zahteva ves gimnazij ali realka, ali pa vsa višja trgovska šola; za višje trgovske šole pa nižje srednje šole. Samo za one dijake, ki hočejo vstopiti v ces. kr. eksportno akademijo na Dunaju in nimajo zadostnih predstij, ali so absolvirali kako javno nižjo trgovsko šolo, obstoji »pripravljalnica«.

Izstopišči iz prvo navedenih dveh vrst imajo absolventi pravico do enoletnega prostovoljstva in vstop seveda v c. kr. urade, kakor iz družih srednjih šol; iz ostalih vrst pa nimajo teh pravic.

Vidimo torej, da država relativno le malo skrbi za trgovske strokovne šole in še to imajo le posebno priljubljeni narodi. [Lahi (2), Nemei (1), Poljaki (1)].

Pripomniti pa treba, da mnogo korporacij noče strokovnih šol izročiti vladi; jih nočejo dati iz rok, ker si hočejo svoj srednji

in višji trgovski stan sami po svojem vzgojevati zato, da novi trgovci ostanejo zvesti načelom svojih očetov! A Slovenci naj bi pošiljali svojo mladino tujcem v poduk?! Le kkor pozna domače ljudstvo in pa da pozna svetovno trgovino, more mladeničem na najhitrejši in najljubši način vcepiti to, kar rabijo in potrebujejo za trgovino doma in na tujem. To vedo Nemei jako dobro; radi tega pa ne dajo teh šol iz rok! Saj bi jih njih vlada rada podržala vse — ako bi le hoteli. Nemei so bili tudi edini, ki so se postavili po robu, ko jim je naučno ministerstvo reklo, da morajo višje trgovske šole, ki imajo do sedaj 3 leta, preneniti v 4 letnice, ne da bi bili zgubili pravico javnosti in pa državno podporo.

Nemei vedo iz prakse, kaj je dobro zanje in za njihove šole?

Stvar je pa tudi lahko umevna za tega, kdor pozna težavni državni mehanizem in pa potrebo trgovske agilnosti; radi tega vidimo, ako vzamemo v roko razne didaktične plane, da isti za enake šole niso enaki! Pa ne da bi morda kdo mislil, da obstoje le malenkostne razlike, kakor n. pr. na avstrijskih realkah glede francoščine! Že premet sam, trgovina, nam kaže pot, katero je treba slediti! Tu imajo svoj pomen krajevne razmere in navade.

Torej, ako bi mi napravili v Ljubljani paralelko pri Mahru, bi imeli trgovsko šolo za bodoče računске podčastnike.

Mi bi si domišljali, da imamo svojo šolo, svoje vzgajališče in kakor koncesijo Slovencem bi vlada dala podporo — nemški Mahrovi šoli!

Mi se nikakor nočemo drgniti ob Mahrov zavod in nikdo ne more odrekati temu zavodu, da je bil svoječasno jako dobro odgajališče; ali današnjim zahtevam ne odgovarja več, najmanj pa naši potrebi!

Vrhu tega pa je bil ta nasvet odveč, saj ima Mahrov zavod že sedaj (vsaj objavljeno je tako!) razun nemškega in laškega tudi slovenski učni jezik (ne kakor predmet). V koliko pa odgovarja, to vedo najbolje Ljubljancje in pa trgovska zbornica, ki čuti potrebo: višje trgovske šole!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 26. marca 1901.

Dopolnilna deželnozborska volitev v Dalmaciji. Na deželnozborski volitvi za mesta Hvar in Starigrad je bil z 252 glasovi soglasno izvoljen kandidat stranke prava, odvetnik dr. Petar Ružević.

Avstrijska kvotna deputacija je imela v soboto svojo prvo sejo, v kateri je sedaj veljavno razmerje 65:4:34:6 vzela za podlago nadaljnjim pogajanjem, kakor je priporočal poročevalec, dvorni svetnik Beer. Predlog posl. Kaiserja, da bi se določilo razmerje 50 proti 50, eventualno naj bi se isto določilo po številu prebivalstva, je bil odklonjen s 7 proti 3 glasom. Predlog slovenskega poslanca Povšeta, naj bi kvota znašala 62:38 pa je bil odklonjen s 5 proti 4 glasom.

Torej 65:4 proti 34:6. V tej državni polovici bomo torej bržkone tudi nadalje uživali srečo, da bomo plačevali za skupne potrebe nekaj izpod 70 od sto, ogrska polovica pa nekaj nad 30 od sto; v zameno pa bodo imeli Madjari tudi nadalje nad 70 odstotkov vpliva na vso vnanjo politiko, mi pa le — če imamo mi sploh kaj vpliva na to politiko?! Vrhu tega kaj bodo Madjari tudi nadalje nastavliali in strmoglavljali ministerstva ter diktirali tudi našo notranjo avstrijsko politiko — ako se naš parlament enkrat ne osamosvesti in s krepkim činom

PODLISTEK

Vladike Križevačkega pastirski list

(Dalje.)

Čujmo, kako nas zopet o tem uči ne-zgrešljivi učitelj verskih resnic sv. Oče Lev XIII. (v encikliki o Jezu Kristu Odrašeniku!)

»A med temi (t. j. Kristovimi) ustanovami brez dvoma je na prvem mestu Cerkva: je-li kateri Kristov nauk, katerega ne bi bila ona objela in obsejala? S pomočjo Cerkve, katero je toli divno utemeljil, je hotel nadalje ovekovečiti nalogo, ki mu jo je poveril Oče: kajti, čim je na jedni strani zbral vsa sredstva šloveškega odrašenja, je na drugi strani najstrožje zankazal, da jej bodo ljudje pokorni istotako, kakor tudi Njemu samemu ter da jej ves svet okrog sledi kakor voditelju: »kdor sluša vas, sluša mene, in kdor prezira vas, prezira mene.« (Luk. 10. 16.) Jedino prava je jedna od Jezusa Krista utemeljena Cerkev in samo v tej Cerkvi je odrešenje.

A ljubav do Odrašenika našega in Njegove Cerkve prizadevajmo si z besedo in dejanjem. »Gromoglasniki«. »Bogodvižimaja ejevnic« nebeskih pjeniji blago slagnik Božiji... pravijo lepo sv. naše knjige sv. Ivana Bogoslava (Evan-gelista). Bodimo tudi mi, sledeči izgledu nje-

reši našo polovico iz te pogubne odvisnosti od gospodov Madjarov! Žal le, da pogled v minolost vzbujala le malo nade za bodočnost!

Razdvojena delegacija. Sklicevaje se na pismo, objavljeno te dni v »Slovenskem narodu«, v katerem je bilo povedano, da je slovenski centum brezpogojno odbil poziv hrvatsko-slovenskega kluba na pogovore za združenje obeh klubov, podaja reški »Novi list« ostro karakteristiko dra. Mahniča. Mi nečemo navajati tu, kar pravi reški list, ker nečemo, da bi se nam očitalo, da nas v presojanju dogodkov v naši delegaciji na Dunaju vodi osebna antipatija do kogarsibodi. Konstatujemo le, da reški list trdi, da bi bili Hrvatje in Slovenci že davno združeni, ako ne bi bilo dra. Sušteršiča.

Dalje piše istemu listu neki duhovnik iz Istre: »Hrvatska duhovščina istrska odobruje je dno dušno, da je poslanec Spinčić se svojimi tovariši Hrvati v hrvatsko-slovenskem klubu. Ali hrvatska duhovščina močno zamerja pisanje »Učiteljskega tvariša«, ki brez vsakega razloga ozlovoljuje našo duhovščino ter hujša na spopad med učiteljskim in duhovskim stanom. Istotako zamerja »Slovenskemu narodu«, ki se zaleta v verske svetinje. Qui bene distinguit bene docet. Naša sveta vera je jedno, — a drugo dr. Sušteršič in kranjski osebni antagonizem«.

Sledujoč piše »Naša Sloga«, da sta oba kluba sklenila, da bosta zložno postopala v vseh narodnih vprašanjih. To da je sicer najmanj, ker sta mogla skleniti, a tudi to malenkost pozdravlja puljski list z zadovoljstvom. »Ako se že ne morejo ali nočejo sinovi istega naroda združiti v vseh načelnih vprašanjih, pa naj bodo zložni vsaj v vprašanju narodnem, ki je za nas obstoječih okolnostih jedno najvažnejših. Prvi korak je vsakako storjen za zblizanje obeh klubov, in ako bo dobre volje na obeh straneh in več ljubezni do mukotrpne naroda, nego-li osebni težnji in kljubovalnosti, priti mora tudi do ožje zveze, mor mora le želeči vsaki pošten Hrvat in Slovenec«.

Neki dunajski list je bil donesel tendenciozno vest, da je hrvatsko-slovenski klub v razsulu. »Politik« pa prinaša brzojavko, da je ta vest izmišljena. Tudi nam se zdi, da je to vest porodila — pobožna želja. Sicer pa je ista tudi v nasprotju s tenorjem predstojnih izvajanj v »Naši Slogi«.

Dogodki na Vstoku. Odnosaji med Rusijo in Japonsko postajajo radi korejskega vprašanja vedno bolj napeti in se je, vsled agitacije od strani Japonske, te Rusiji skrajno sovražne stranke, bati, da bi se ta prepir zaključil z rusko-japonsko vojno. Te vesti so provzročile rapidno padanje kurzov na japonski borzi. Vlasti delajo na vse pretege na to, da bi rusko-kitajski dogovor ne stopil v veljavo. Angležki viri hočejo vedeti, da je grof Lamsdorff — ruski minister za zunanje stvari — privolil v to, da se rešitev tega vprašanja poveri grofu Waldersee-u: jako verjetno pa je, da je to le pobožna želja Angležev in njih prijateljev.

Vojna v južni Afriki. Angleži ne morejo na noben način doseči kakega večjega uspeha in so vedno tam, kakor da bi bili zakopani: vse vesti, ki prihajajo iz južne Afrike Angležem v prilog, so samo za to, da jih je mogoče pozneje preklicati. Novejša poročila nam tudi ne prinašajo nič važnejšega, nego to, da so si Buri zopet preskrbeli novih živil in sicer po svoji stari navadi: s tem, da so napadli in oplenili angleški vlak. Če bodo Angleži še dolgo tako skrbeli za živila svojim sovražnikom, potem res ne bo še tako kmalu konca temu krvavemu plesu. Ako bi hoteli Angleži sestradati Bure, morali bi prenehati s pošiljankami živil v južno Afriko! Ali to je zlomek, da bi na ta način sestradali še mnogo prej svoje lastne vojake. Čudno, da se v Angležkem parlamentu ni našel še nobeden hudomušnež, ki bi vojne ministra interpeliral, da-li je postavil v vojni proračun tudi stroške za živila — Burom?! Angleške vesti poročajo zopet, da je bila pri Haartebeestfonteinu huda bitka, ne pravijo pa, s kakim uspehom. To se pravi, da so bili Angleži skoro gotovo zopet tepeni, ker bi se bili sicer, po svoji navadi, gotovo pobahali, kako da so Bure zapodili v beg.

Tržaške vesti.

Zaroka. Gospod Ante Bogdanović, prokurist znane slovenske trdnice Trudnoe,

se je zaročil z gospico Darinko Trudnoe. Čestitamo od sreca.

Bistrimo pojme! Povrnimo se še nekoliko k vprašanju: »Trst in Slovanstvo«, oziroma k članku, ki ga je bil pred nekoliko dnevi priobčil »Slovenec« o tem predmetu. Pred vsem pa bi želeli, da ne bo neopozumljenja: nikdo ne taji, da ni tu nevarnosti za nas živeti in da je pomoč skrajno potrebna. Ali da umejemo to nevarnost, oziroma položaj slovenskega življa v Trstu, treba poseči globlje, treba pogledati stvari bolj na dno. Ne, gospoda, naš živeti je še tako krepak, da se mu ne treba bati, da bi mu že kolo kake lokalne železnice strlo ekzistenco! Niti ga ne morejo udušiti par vil meščanske gospode! Zadnjič smo se sklicevali na Barkovlje kakor na klasično pričlo, danes se hočemo sklicevati na sv. Ivan in Škedenj. Pri sv. Ivanu so, odkar ljudje pomnijo, vse vile — izvzemši menda jedno jedino iz najnovejših časov — v rokah tujincev. A kaj vidimo? Vidimo, da se nam je ta okraj vzle vsem vilam zadnja leta stalno boljše in da zmagujemo tam z dvakratno, trikratno premočjo glasov! A menili bi, da ni težko pogoditi morile, ki nam izhaja iz tega dejstva. Ljudstvo postaja zavedneje čim bolj, a postaja zavedneje, ker tamošnji rodoljubi — delajo! Pogledjmo Škedenj! Tudi tam so se bali mnogi, da nam odzvonil za vedno, čim pridejo tjakaj plavži! Resnica pa je, da nam ni odzvonilo, in da naval tujinstva naleta na krepak odpor. V najnovejši čas so se isto tako bali električnega tramvaja! A glejte: rodoljubi škedenjski nam zatrjajo, da se baš zadnje čase stvar lepo konsolidira, odkar so si začeli v Škedenju samem in pri sv. Mariji Magdaleni vstvarjati krepko društveno organizacijo: narodno in gospodarsko — isto tako kakor pri sv. Ivanu! Tu bi mimogredé sploh slovensko javnost svarili pred zmoto, da bi le po kakem momentannem nevspehu, recimo na velitvah, hotela soditi stanje stvari. V l. okraju se je n. pr. že mnogokrat dogodilo, da je zmagal nasprotnik, a na zadnjih državno-zbornih volitvah smo imeli mi veliko večino. Pouk je torej ta: delajmo! Na vsaki novi naval odgovarjamo s korakom naprej, spopolnjevaje svojo organizacijo: narodno, politično in gospodarsko. Da pa bomo v tem ubirali pravo pot, treba, da iščemo nevarnost tam, kjer je! Ne v kaki železnici, ne v kaki vili: ampak največja nevarnost, ki bi nas uničila, bi bila — apatija na naši strani: ako bi ljudstvo prepuščalo samo sebi, ako bi le za hip nehali delati za njega narodno osveščenje in gospodarstvo jačjenje, oziroma samosvojenje!

Za danes zaustavimo se tu, ker bi sicer predaleč zašli in ker hočemo tu zabeležiti tolažljivo dejstvo, da se je baš v najnovejši čas široka javnost jela zavedati, kolike važnosti je Trst za vse Slovanstvo. Na »Slovenec« članek reagira n. pr. tudi praška »Politik« nastopno:

»S tem času primernim vprašanjem se bavi »Slovenec« v članku, v katerem opozarja na nevarno prodiranje italijanstva v čisto slovensko okolico Trsta. Povsem resnično opaža »Slovenec«, da treba zasnovati uspešno obrambo Trsta in zgraditi trdnjavo, iz katere nas ne bo mogel prepoditi nikdo več. No, da tržaški Slovenci ne zanemarijo svoje dolžnosti v tem pogledu, je pokazala zadnja volitev v V. kuriji. Zakaj pa njih gorečno in požrtvovalno delo ni imelo zmage, zakaj tržaški Slovenci niso dosegli materijalnih uspehov, — tudi na to vprašanje odgovarja »Slovenec«: oni potrebujejo opore od zunaj in pozivlja torej vse slovenske narode na pomoč. Tudi to je prav. Ali na jedno vprašanje ne daje »Slovenec« pravega odgovora, na vprašanje: kdo naj poprime inicijativno, da se odpomore nedostatku, ki je v tem, da Slovani najodločneje naprotine Slovanstva podpirajo s tem, da kupujejo od njih! Shod slovenskih novinarjev v Dubrovniku, do katerega apelira »Slovenec«, ne more v tem pogledu nič storiti tudi ob najboljši volji, kajti program istega se omeja na stanovska in vprašanja interesov novinarjev, in naše oblasti, ki tako goreče skrbje, da drevesa naše slobode ne zelené prebujajo, bodo že pazile na to, da v Dubrovniku ne bodo posegali preko tega programa! Prava adresa v tem pogledu je — Ljubljana. Narodni slovenski, v čegar območje spada Trst in njega okolica, je v dolžnost, da tu poprime inicijativno; in če stori tako, potem gotovo najde tudi v drugih Slovanih umevanje in podporo. Ali

to zahteva seveda drugačno politiko, nego jo, žal, tirajo sedaj kranjski in goriški Slovenci. Ako narodna zavest v Slovincih v teh dveh pokrajinah ni dovolj močna, da bi nasprotstva, obstoječa na nenarodnem polju premagala vsaj v toliko, da bi bilo omogočeno zložno skupno delovanje v narodnih vprašanjih, v obrambi skupnih narodnih interesov, potem ni nobeno čudo, da se eksponiranim delom slovenskega naroda tako godi, kakor nekdanj Ahejeem, ko so se njih kralji prepirali med seboj.

Ako se kranjskim Slovincem narodna sila ne vidi dovolj močna, da bi zmogla osebne rivalitete, potem bodo tržaški Slovenci zastopali čakali na pomoč, a brez take pomoči si ni možno misliti zboljšanja položaja njihovega.

Na ta izvajanja »Politike« se povrnemo.

Harlekin. V poročilu svojem o razpravi proti Žejancem — glej primorske vesti — govori »Piccolo« o obtožbah: da njihovi obrazi izražajo vse drugo, nego inteligenco, da so popolni ignoranti, malo manje nego divjaki in da vsi — govore slovenski!

Sedaj pa čujte! Isti »Piccolo« je pripovedoval nedavno temu, kako je neki profesor odličan etnograf našel v Istri selo, v katerem bivajo izključno Romuni, ki so si ohranili svoj jezik, svojo narodno nošo in — latinski tip. Obraz da jim je inteligenten, oko izrazito, nastopanje veličanstveno. Latinska kri da se jim kaže v vsem njih bitstvu, fizičnem in moralnem, v obrazu in govoru!

Dragi čitatelj, ne res, kolika razlika med temi Romuni in onimi nesrečnimi Žejanci...! No, dragi čitatelj, prosimo te, nasloni se na kako steno, da ne padeš vznok, ko ti povemo, da tista romunska vas in tisti Romuni, katere je »Piccolo« proslavljal v samih neslanih superlativih, ko jih je hotel izigravati proti slovenskemu značaju Istre, je baš vas — Žejani z njenimi Žejanci!

Sedaj pa nam povejte, da-li niso to — harlekinii!! Gospodje čitatelji »Piccola« — dober tek!

Iz-pred naših sodišč. Na tukajšnjem deželnem sodišču je bil obsojen 53-letni Josip Grgič pok. Frana na 3 mesečno težko poostreno ječo, ker je pri »Tržaški posojilnici in hranilnici« kakor svoja poroka Jakoba Ražma in Josipa Saherja predstavil druga moža, katere sta falzificirala na menjici podpisa zgoraj omenjenih. Od obeh ponarejalev podpisa je zasledila policija samo Mateja Križmančiča, kateri je bil na isti razpravi obsojen na šesttedensko poostreno ječo.

Tatova kokoši, Josip Tavčar in Josip Barbis, o katerima smo poročali svoječasno, da so ju redarji prijeli in dobili pri njih več kokoši, katere sta pokradla v Barkovljah, sta bila na tukajšnjem deželnem sodišču obsojena vsaki na 18mesečno težko poostreno ječo.

Policijske vesti. 60-letnega Josipa T. so zaprli, ker se je v neki gostilni v ulici Madonnina pošteno najel in napil, ne da bi imel niti pol krajearja v žepu, da bi plačal svoj račun, ki je znašal 3 krone in 40 vin.

Policija je vzela na zapisnik 16-letnega kovača Josipa S. iz ulice Crosada, ki se je v ulici Ombrelle pretepal s 13-letnim Karolom C. z Rene radi diferenc, ki so na igri nastale med njima radi kočljivega vprašanja: komu da pripada jeden — krajear.

Pri cerkvi novega sv. Antona so aretirali nekega pijanega starečka, ker je delal na ulici prevelik kraval.

Tudi pijano 51-letno evetličarico Uršulo S. iz Kopra so zaprli, ker je v hotelu Volpih nepozvana debutirala s svojim hreščečim glasom. V konservatoriju v ulici Tigor bo imela lepo priliko, spopolniti svoj glas.

Nesreče. 30-letni kamnosek Anton Mastutti si je na delu ranił oko: dobil je zdravniško pomoč na zdravniški postaji.

Redarji so dobili na ulici pijanega 39-l. vratarja Antona Talerja, kateremu se je iz neke rane na glavi cedila kri. Vprašan, kako je zadobil to rano, je povedal, da ga je naklestil nepoznan »prijatelj«. Redarji so ga spremili na zdravniško postajo, kjer so ga povezali in potem poslali v bolnišnico.

O padcu si je pobil glavo 4-letni otrok Karol Kozloj iz ulice Giulia št. 36; istotako si je o padcu ranił nogo 15-letni brivski vajenec Hermau Fuchs iz ulice Olmo; oba sta dobila zdravniško pomoč na zdravniški postaji.

Razglas. Počenši s 1. aprilom t. l. se uvede v poštni podružnici Trst 3 (stara borza) poslovanje za vsprejemanje poštne za-

vitkov. Vhod k oddajališču poštne zavrtkov in denarnih pisem je iz ulice Canal piccolo.

Poskušen samomor. V nedeljo zjutraj se je hotel 60-letni Jurij Karstnik iz Grižnjana usmrtiti; dvakrat se je spom uresel v vrat. Vzrok: gospodarske razmere. Hišniki so pa po sreči pravočasno opazili Karstnikovo namero in so mu povezali vrat ter ga potem dali prepeljati v tukajšnjo mestno bolnišnico.

Samomora. V soboto zvečer je popil trgovce z ogljem, Anton De Rosa, v svojem stanovanju v ulici Cordaiuoli št. 2, steklenko karbolne kisline in je umrl kmalu na to. Zapustil je soprogo in več otrok.

Včeraj ob 1. uri popoldne ustrelil se je v ljudski kavarni Irene Križman v ulici Foseolo št. 1. 26-letni Julij Pecile iz Kormina, ker je bil brez dela in ker ga je ljubica odslovila.

Požar. V nedeljo zvečer ob 9. uri se je v stanovanju Antona Adamiča ulica Fornistev. 7., razbila petrolejka in je vsled tega nastal ogenj, ki je uničil dve postelji in zaboj oblek ter tako povzročil kakih 2000 kron škode. Prihitela sta dva voza z gasilci, a je bilo med tem že pogašeno.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 407 slučajev bolezni, 478 oseb je proglašanih zdravimi, 1064 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 173 takih, ki so ponesrečili na delu. V 215 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekom tedna 12.997.88 kron.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 27. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Remota 1 in 6, pohištvo in konj; Rojan 257 in 2, pisarniški predmeti in oprema v zalogi; lesni trg 1, železna blagajna; ulica dell'Istria, knjige; ulica Fonderia 3, pohištvo; ulica Foseolo 1, oprema v zalogi, tehtnice, barve in čopiči.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 4.2, ob 2. uri popoldne 8.8 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.6. — Danes plima ob — predp. in ob — pop.; oseka ob 9.5 predpoludne. in ob — popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× M e m e n t o. Minoli petek so stali pred deželnim sodiščem tržaškem štirje Žejanci (občina Podgrad), ki so bili obsojeni radi javnega nasilstva, ker so se bili dejanski uprli organu, ki je imel izvršiti ljudsko štetje. A vzrok? Znano je, kako prošuli Krstić in njega brezvestni pomagači hujskajo ljudstvo, da hrvatska stranka hoče prodati Hrvatski, a jeden obtožencev je izpovedal pred sodiščem, da je bila v vasi Žejane razširjena govoriča, da je župan v Podgradu vso vas prodal Hrvatim za 12000 goldinarjev.

Povedali smo že, kdo širi take brezmišelnice govoriče, ki — žal — res vznemirjajo neuki del prebivalstva. Krstić in družba imajo na svoji črni vesti tudi te siromasne žrtve, ki pa niso — prve. Neštevilnih jih je že. Ali ta svojat ima še veliko več na vesti. In o tem hočemo spregovoriti tu par besed.

Gospod namestništveni svetovalec Jettmar je bil svoječasno okr. glavar na Voloskem, pozneje pa g. svetovalec Fabiani. Ta dva gospoda kličemo na pričevanje, kako je bilo nekdanj v političnem okraju voloskem. Nekdanj — dokler ni bilo tam Krstića. G. Jettmar nam mora pritrditi, da je bil ta okraj nekdanj najmirnejši v vsej Istri! Ljudstvo je bilo miroljubno in pretepe je bil tam sila redek dogodek. Z nobenim okrajem ni imelo deželno sodišče tako malo posla, kakor s tem.

A kako je sedaj? Da se Boga usmili! Nekdanj najmirnejši okraj je postal najslabši. Ni ga skoro tedna, da ne bi deželno sodišče imelo posla z dogodki v tem okraju. Ljudje se psujejo, pretepejo in poškodovanja na tujem imetju so kar na dnevnem redu. Avtoriteta občinskih oblasti je izpodkopana. Vse to so dosegla brezvestna hujskanja in izzivanja Krstićeve grde garde. Lahko bi tugovorili o tem: koliko krivde pada tudi na državne oblasti, ki so se svojo pasivnostjo (da ne rečemo kaj drugega) omogočale — iz ozirrov na vladajoči zistem — da je ta zlodej mogel slobodno vršiti svoje proketo roko-delstvo in uničiti — javni mir in red!!

Ali pustimo to; omejimo se na konstatiranje, da so: 1) sedanje prežalostne razmere sad delovanja Krstičevega, najetega od gospodovalne oligarhije, 2) na poziv od vladnih organov, naj vendar pomislijo enkrat, kaj je to: porušen javni mir, ko neko ljudstvo jeden za drugim drvi v nesrečo; kaj je to, ako ljudstvo podivlja, da ne pozna več nobene avtoritete, da ne spoštuje svojega brata in njegovega imetja?!

Njegova ekscelence naj le pokliče predse omenjena dva gospoda svetovalec in iz poročila teh dveh — ako bosta hotela govoriti resnice — posname njegova ekscelence, koliko se je grešilo v političnem okraju voloskem, ker se je pospeševalo kliko, ki v Istri proračunjeno zastruplja vse javno življenje. Zadnja obsodba Žejancem radi upornosti na činu, odrejenem od države, bodi vladi v resen memento, kako usodno se morajo razviti stvari v Istri, ako hitro ne krene na druga pota!!

× Potop ladije »Lucicola«. V četrtek dne 21. t. m. popoldne se je biza Novegrada v Istri potopila ladija »Lucicola«, ki je bila naložena s čoki. Ladija se je potopila vsled tega, ker je bila preveč obložena in je bila v zgornjem svojem delu nekoliko razpokana. Vsled prevelike teže se je nekoliko več nego navadno poglobila v morje in je radi tega vođa pričela polagoma pritekati v ladijo skozi razpokline gornjega dela. Moštvo ladije ni zapazilo tega pravočasno, ker bi bilo sicer lahko pometalo nekoliko čokov v morje in velika nesreča bi bila preprečena na ta način. Na ladiji je bilo šest oseb, od katerih sti se rešili samo dve. Nikolaj Sörgo in Anton Ota nista znala plavati in sta utonila z ladijo vred. Drugi štirje pa so se vrgli v morje in plavali proti obrežju, ki je bilo nekaj nad jedno miljo oddaljeno od ladije. Trije izmed njih, gospodar ladije Vincenc Voltolina in mornarja Josip Varin in Peter Stančič, bili so oblečeni in so si o plavanju vzeli za pomoč: dva njih vsaki po eno veslo, a tretji nosila: četrti mornar, Ivan Stančič, pa se je popolnoma slek, da bi lažje plaval. Od vseh štirih sta priplavala do obrežja samo Ivan Stančič in Varin, druga dva sta utonila med plavanjem.

× Okrožno sodišče v Rovinju je včeraj radi zločina umora: Ivana Gasperinija pok. Simona, Antona Gasperinija in Antonijo vd. Gasperini obsodila na smrt na vešalih. Petra Gasperinija pa na 19-letno težko poostreno ječo.

× Županom v Boleu je vnovič izvoljen g. Mat. Jonko.

Vesti iz Kranjske.

* Potres v Ljubljani. Minolo soboto zvečer so v Ljubljani čutili potres, ki pa je bil tako rahel, da ga večina niti opazila ni. Le v gledališču med slovensko predstavo je bilo čuti podzemski gromenje in potem lahek sunek. V prvi hip je bilo ljud-

Velik grešnik.

Povest.

Ruski spisal D. N. Mamin - Sibirijak. Posl. Podraski.

II.

»Nimam antikristovskega tlačiva, predragi. Prav imaš. Cemu mi je potni list? Jaz imam samo jeden potni list: služabnik božji!«

Vsi jetniki šeste številke so se nasmejali. »Kakšna strigla je ta novi jetnik! Kako je znal to pojasniti!« In jetniki so zopet obstopili novinec, prejšnji pa je nadaljeval:

»Dobil si slaj na erarski kruh? Da, povej! Kaj je to, do pomladi posediš — potem pa te po »odgonu« pošljejo domov. A povej nam vendar, čemu si prinesel s seboj steklenico.«

»Blagoslovljena voda je bila v steklenici — nū, pa sem jo prinesel.«

Med navzočimi je zopet zahrmetel smeh. Znano je namreč, kakšno blagoslovljeno vodo nosijo jetniki v ječo. Premeten tič — toda pred svojimi se dela bedast...

»Kakšno rokodelstvo znaš?«

»Kovač.«

»Dā, pokaži roke... Dā, kovač iz kovačnice z dragim blagom. Iz fine moke, predragi, si spečen... Dā, tudi jezik imaš sladek — dokaj strdi si pojedel.«

»Nekje je kučmo šival z ječarjevo iglo!« je zakričal nekdo. »Denar je ponarejal!« je odvrnil drugi iz drugega kota. Šalaj, daj mu gluho poved!«

stvo prestrašeno, ali se je kmalo pomirilo, zlasti, ko je videlo, da igralci mirno igrajo dalje.

* Za družbo sv. Cirila in Metoda se je začelo po Kranjskem živahno gibanje; zlasti se odlikuje narodno ženstvo. Že sedaj so napovedane na večjih krajih veselice v ta plemenit namen. Tako je prav. Vsaj na tem polju naj bodo Slovenci in Slovenke — bratje in sestre in vsi skupaj dobri otroci svojega naroda!

Vesti iz Štajerske.

— Zob za zob! Nobena stvar ne označuje bolj nepravilnih razmer po spodnjem Štajerskem, nego to, da po slovenskih trgih morejo Nemci žugati z bojkotiranjem slovenskih trgovcev. To je posledica zamude, da smo trgovino in obrt le preradi prepuščali tujcem. Tako žugajo tudi v Ljutomeru. No, Slovenci mislijo na to nemškutarsko drznost odgovarjati z jedino pravim sredstvom: s slovenskimi trgovci in obrtniki. Bliznje dni se naselita tamkaj slovenski klepar in usnar. — Ali preznačilno za — vladni zistem je, da v Ljutomeru hujska na bojkotiranje, ki je baje prepovedano po zakonu, mož, ki opravlja službo unkeijonarja — državne pravdnštva!! Tu recite, da take razmere niso specijaliteta.

Trgovina in promet.

Plačevanje carine v srebru.

Naredba finančnega ministerstva določa, da se bo v aprilu t. l. moralo o uplačilih carine, ki se bo plačevala v srebru, mesto v zlatu, doplačevati 19 in pol odstotkov v srebru.

Brzjavna poročila.

Kvotna deputacija.

BUDIMPEŠTA 24. (O. B.) Ogrska kvotna deputacija je imela danes sejo. Predsednikom je bil izvoljen Koloman Tisza, zapisnikarjem in poročevalcem Maks Falk. Deputacija je sklenila, da potom ministerskega predsednika prijavi avstrijski kvotni deputaciji, da je v svrhu določenja kvotnega razmerja pripravljena stopiti v direktna in ustmena pogajanja z avstrijsko deputacijo. Ogrska kvotna deputacija bo imela dne 28. marca predpoludne svojo sejo na Dunaju v palači ogrskega ministerstva. Bržkone se še istega dne snideta odbora sedmorice obojestranskih kvotnih deputacij na ustmeno razpravo.

Izgredi v Marziju.

MARZILJ 25. (B) Včeraj popoldne je prišlo do nekoliko spopadov ko so stavkoveci na Prado metali kamenje na tramvajske voze, razbivši nekoliko šip. Konjica je razpršila manifestante.

MARZILJ 25. (B) Predlog, da se pozove mirovno sodišče, je uplival jako po-

Šalaj, siv jetnik, ki je zaslišal Cirila, je znal svoje delo kakor pravi mojster, kajti že desetokrat je sedel v ječi radi postopanja ter se čutil tu kakor doma. Ozri se je po laseh novinec. Izkušeno jetniško oko je opazilo že na dvorišču, da ondi nekaj tiči. Ciril je čutil na sebi njegov jastrebov pogled ter se krotko nasmejeval. Ni se ganil, ko je Šalaj pristopil tesno k njemu, objel ga z jedno roko ter z urnim pregibom druge roke izvlekel iz-pod pokrivala dolge lase Cirilove.

»Glejte ga — to je kovač!« je zarohnela vsa sobana. »Sedaj lahko celó mašujemo.«

Ciril je sedel z zaprtimi očmi ter nemo premikal ustnice, izgovarjaje nekako molitev: »pred kratkim je antikrist zalotil blagoslovljeno vodo, a sedaj se je spravil celó nad moje lase... A kako zvijačno se je približal, kakor tat po noči. Kako se čuti vesel... smeje se kakor žrebec.«

»Razkolniški pop (dahoven)«, je pojasnil Šalaj. »Glejte, kako bele ima roke. Očividno je, da je bogate trgovke potipaval za žep. To je naše rokodelstvo. Tudi nam, bratje, bo dobro, te znašajo v ječo dokaj živeža, kuhanega in pečenega.«

»A ti, čemu se tako veseliš?« je vprašal potihoma Ciril. »Tebe, evo, je Antikrist tako gladko ostrigel. Si mar vojak?«

»Zgodilo se je, oče. Nū, kako se bomo sedaj s teboj razgovarjali?... Ti si res pravi kovač, gotovo si nakoval mnogo denarja... Imel bi plačati vstopnino v to družbo.«

mirljivo. Odredbe za vzdrževanje miru so se omejile in vojaštvo se je umaknilo z ulic. Sedaj vozi le nekaj tramvajskih vozov. Stavka delavcev v tvornicah z metali se širi.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 26. (B.) Sir Edvard Gray je imel včeraj na obedu liberalnih imperijalistov govor, v katerem je povdarjal, da spor v Kitaju med Anglijo in Rusijo ni toliko vreden, da bi se bili radi njega. Anglija pa mora opozoriti Rusijo na to, da Rusija more svoja stremjenja uresničiti samo na svoje stroške, ne pa na stroške Angležev. Pravi interes Anglije v Kitaju leži v politiki odprtih vrat. Ako bi katera vlast poskusila doseči posebne privilegije in bi hotela svoje častihlepne načrte uresničiti na račun drugih, bi iz tega navstal konflikt.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 26. (B.) Lord Kitchener javlja iz Pretorije včerajšnjega dne: Kolona Babin-ton je včeraj jugozapadno od Ventersdorp napadla 1500 Burov pod poveljstvom Delareaya, jih premagala popolnoma ter zapodila v beg. Angleži so uplenili mnogo orožja in streljiva ter zajeli kakih 140 Burov; mnogo Burov je ranjenih in ubitih.

Državni zbor.

DUNAJ 26. (B.) (Zbornica poslancev). Ko so bile rešene formalije, je vprašal poslanec Bareuther predsednika, da-li je res, da so na dnevi red jutrajše večerne seje postavljene volitve v delegacije, ter je izjavil, da bi njegova stranka v tem slučaju predlagala, da se stvar odloži z dnevnega reda, ker je odprava § 14. nujnejša, nego pa volitve v delegacije.

Predsednik je odgovoril, da je sicer res, da so volitve v delegacije postavljene na dnevni red jedne prihodnjih sej, o čemer bo pa stvar zbornice, da dnevni red vsprejme ali odkloni. Na to je zbornica prešla na dnevni red, to je, v razpravo o predlogu poslanca Steinwenderja, tičočem se spremembe zakona o davku na rente.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 28. februarja do 15. marca poslali prispevkov p. n. gospoda in korporacije: Upravišništvo »Slov. Naroda« 62-89 K, uredništvo »Slovenec« 14 K, upravišništvo »Gorenjec« 13 K, Egid. Jeglič na Selu pri Breznici iz nabiralnika 6-60 K, Roza Špindler v Brežicah namesto nagrobnega venca 7 g. Alojziji Razlag 10 K, kaplan A. Kolarič dar duhovščine v Vojniku pri Celju 10 K, kapl. Fr. Gartner v Hočah pri Mariboru 2-80 K. iz nabiralnika v Šunkejevi gostilni in 8 K, nabranih pri obnem zboru bralnega in gospodarskega društva v Hočah, Franja dr. Tavčarjeva za prodajne znake 60 K, Fr. Cukjati v Št. Gotardu iz nabiralnika 3-70 K, župnik M. Narobe v Zapogah 20 K, Mohor-jon v Drazgošah 3 K, Iv. Lahovnik v Šmartnem pri Velenju iz nabiralnika 9-60 K, vesela družba pri Güntherju v Slov. Gradcu

»Jaz nimam nič, niti nisem imel; to kar sem imel je ostalo na policiji.«

»Zahtevaj denar.«

»Imel sem pet in pol rublja...«

»Tudi pet in pol rublja je denar. Tako, blagoslovljeno vodo si prinesel, denar si pa oddal. Oh, ti sveta duša na brgljah!«

S tem je bilo zaslišanje novega jetnika zaključeno. Več ni bilo mogoče spraviti iz njega. Samo po neumnosti je despel v zapor...

Šesta številka je bila zasedena z malimi prestopniki, kateri večinoma niso poznali svoje domačije: bili so to različni postopači in tatovi. Vsi so bili prepirljivi, kljubovalni in lahkomisljeni. Ni je bilo zdražbe, posmeha in neumnosti, ki bi si je ne bili izmislili — časa so imeli dovolj. Za Afanasija Ivančiča je bila ta šesta številka praveca muka, izvir vseh pritožeb in »razbrzdanostij«. Te razbrzdanosti so obstale iz sekatur, s katerimi so se metali na posamičnike.

Vsaki novinec je moral prenašati nekako razbrzdanost in še le, ko je to prestal, je bil sprejet v jetniško bratstvo z njegovimi naredbami, tradicijami in pravili. Novinec je vstopil v novo družbo ter se moral pokorno podvreči zahtevam nove družbe. Ciril je čutil to ter si pojašnjeval to po svojem — kakor delo Antikrista.

Prvi dan mu je bilo grozno hudo. Jetniški obed v društveni obednici ga je povsem oglušil, bilo je kakor nekaj zbor hudih duhov. V obednici so se shajali jetniki iz petih sob; lahko si je predstaviti, kako je

6 K, učitelj Janko Karba v Ljutomeru zbirka 14 K, župnik M. Terzinek na Pernicah pri Muti 4 K; občine: celjska okolica 50 K, Zakot pri Brežicah 10 K, Svetina pri Celju 4 K; posojilnice: v Konjicah 50 K, na Vrh-niki (Kmetska) 50 K, v Mariboru 200 K, v Celoveu 100 K, v Framu (Štaj.) 10 K, v Črnomlju 30 K; podružnice: v Podgradu (Istra) 13-34 K, v Lehnju (Štaj.) 49 K, za Slov. Gradec in okolico 26-60 K, v Celju (moška) 158-10 K, v Žaleu 50 K, v Gradcu (izvenakadem.) 100 K, v Dornbergu (ženska) 22 K, v Gorici (moška) 134 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurencija nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA:

Via Tesa,

vogal

Via Limitanea

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

prilporeča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Poštarne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prost.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se prilporeča

Josip Stantič

čevlj. mojster

MATTONI
GIESSHÜBLER
naravna alkalijna kislina

bilo ondi. Šum, krik, surovost. Tudi jed so vsi kar požirali, kakor goved — ne, še grše. Toda, česa je bilo pričakovati od teh tatov, nasilnikov, razbojnikov in morilecev? Ciril je zrl z grozo na to jato stvorov, teptajočih dar božji. Le toliko, da se je sam dotaknil jedi. V tej ogromni tolpi nihče ni obračal naj pozornosti in Ciril se je malodušno radoval, da je temu tako. Toda tudi ta kratka sloboda je bila zastrupljena: k njemu je prisedel nekaj plešast starček ter začel:

»Ti si izmed »avstrijskih?« je vprašal s pojočim glasom Cirila. »Ali izmed obli-vancev?«

»A kaj sem jaz tebi mar? Jaz sem za-se, ti pa za-se.«

»Ne — to je zelo zanimivo. Kako bi ne? Ti imaš duhovski poklic in jaz bi kaj rad vedel, kako izgledajo »avstrijski« popi?«

»A kdo pa si ti?«

»Jaz — sem brezpopovec iz »stari-kov-čine«. Mi smo ljudje temni, neučeni. Da. Od mene se ne naučiš ničesar... Toda od tebe...«

»Miruj! O čem se naj razgovarjava?«

»Ne bodi ošaben, oče. Gospod — je nas vse zravnal kakor travo na polju. Toda zanimivo mi je gledati tebe.«

(Pride še.)

*) Nekaka sekta.

**) Razkolniška sekta, ki o krstu le poliva, a ne potaplja otroka.

Dunajska filjalka
Financije vloge na knjižice s 4%.
 Posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

„Secesija“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske oprave. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin
 TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Krompir za seme,

fine vrste, pošilja v vsakej možini vedno
Alojzij Kane
 trgovec
 v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kdor potrebuje žaluzije, tkane le-
 sene ali pletene rolete, železne ali lesene
 zatvornice za prodajalnice, naj se obrne
 naravnost na

Prvo hrvatsko tovarno ža-
 luzij roletov, lesenih in že-
 leznih zatvornic in
 kartonaže

G. Skrbić

ZAGREB

Medulićeva ulica številka 16.

Ceniki brezplačno in franko. Va-
 ruje se potovalnih zastopnikov, ki za-
 hteva denar v naprej.

FILJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ %	30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$ %
30- " " 3 $\frac{3}{4}$ %	3-mesečni " 2 $\frac{1}{4}$ %
	6- " " 2 $\frac{1}{2}$ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske valjave, stopijo nove obrestne takse
 v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odno-
 sno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 $\frac{1}{2}$ % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 $\frac{1}{2}$ % provizije.
 Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjumi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati a
 srebrni edenar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk
 Borovlje (Ferlach) Koroško

priporoča

svoje najboljše in zanesljive puške vseh sistemov
 in kalibrov. Znamenite in ojstrostne puške za
 šibe, risanice, lovske kratke puške in dvo-
 cevke za cele krogle iz dobrega kovanega maverijala,
 najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano.
 Komade, ki ne ugajajo, sprejemem nazaj, jih zamenjam
 ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje
 vse, udelavam cevi in stare puške, nova kopita, pre-
 delavam puške za nabijanje od spredaj v take za na-
 bijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu
 zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brez-
 plačno in franko

Najboljše stiskalnice za grozdje

Stiskalnica za grozdje.

in OLJKE so naše stiskalnice

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno
 in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno naj-
 boljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

Najboljše avtomatične paten-
 tovarne trtne brizgalnice
 proti peronosperi

„SYMPHONIA“

ki delujejo same od sebe, ne da jih
 bilo treba goniti.

Avtomatična briz-
 galnica.

Stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za
 mastiti in obirati grozdje, stroji za su-
 šenje sadja in drugih vegetalnih, živilskih in
 mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamoreznica, ročni mlini za žito v raznih veli-

kostih in vsi drugi stroji na poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo edino le tovarnarji

PH. MAYFART & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje.

Dunaj, II./I. Taborstrasse št. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi in srebrnimi kolajnami
 in pohvalnimi pismi.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer še nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu
 (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednosti: zatore
 naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR:

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU V LJUBLJANI

Cenjene gospodinje
 skusite da ta naša
 izborna sladna kava
 najde pot v vsako
 slovensko hišo.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatve na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorčič

Najbolja prevlaka za podove
 je Fernolendtov

bliščeči lak
 za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnina,
 nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.

priporoča

pristna bela in črna vina iz vi-
 pavskih, furlanskih, brskih, dal-
 matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po že-
 leznici na vse kraje avstro-ogerske monarhije
 v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo po-
 šilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
 in vseh ženskih boleznih, kakor: ne-
 rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok,
 neredna lega, maternice itd., kakor sploh
 v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od
 9-11 in od 2-4.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se
 VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE
 in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi
 zalogi, analizovana in stavljena pod stalno kontrolo
 zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr.
 avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode
 in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137.
 To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-
 sterstvo radi pregotega kvarjanja vina, ki stavlja v
 resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v moji zalogi, je
 gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego
 da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo
 dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski
 zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki
 so čista in imajo vsa potrebna vsebina, ki jo morajo
 imeti najfinejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 nov.
Vino iz Kastelov pri Splitu	34
Fino vino iz Visa	34
Vino Opello	38
Belo vino iz Visa	40

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorščice).